

REFERAT Sundhed & Omsorgsudvalget 2012-2025 d. 08-01-2024

Mødedato Mandag d. 08. januar 2024 kl. 12:00

Mødested Borgmesterens mødelokale

Mødedeltagere May-Britt Andrea Andersen, Michael Harbøll, Karen Sandrini, Tina Skov Larsen (Afbud), Olfert Krog

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Oplæg om Esbjerg Kommunes indsatser på kræftområdet.....	4
Godkendelse af lovpligtige kvalitetsstandarder for Fritid, Sundhed & Omsorg.....	6
Besøg fra Omme Centret.....	9
Ansøgning til programfasen af Fælles om ungelivet.....	11
Afrapportering på projekt DISAM - Det Inkluderende Samfund.....	14
Information, forespørgsel og orientering.....	17
Lukket: Information, forespørgsel og orientering.....	18
Underskriftsside til godkendelse.....	19

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 08-01-2024

Godkendt.

Afbud Tina Skov Larsen

Punkt 2: Oplæg om Esbjerg Kommunes indsatser på kræftområdet

23/28566

Resumé

Esbjerg Kommunes Sundhedscentre tilbyder hjælp og støtte til borgere med en kræftsygdom. Tilbuddet er til borgere, der har kræft eller har haft kræft og har senfølger, er over 18 år og bor i Esbjerg Kommune.

Sundhed & Omsorgsudvalget gives et oplæg om, hvilke tilbud kommunen tilbyder til borgere i et kræftforløb.

Kræftsygeplejerske Vibse Bjerrum Jørgensen deltager under punktet.

Sagsfremstilling

I Esbjerg Kommune arbejder vi med en model for koordination med borgeren i centrum - "Esbjerg-modellen". Modellen understøtter en helhedsorienteret og rehabiliterende tilgang med fokus på at støtte borgeren i at mestre eget liv.

"Esbjerg-modellen" er en metode, der afdækker borgernes behov, ressourcer og motivation. Samtidig strukturerer og understøtter modellen det daglige arbejde med borgerinvolvering på tværs af faggrupper. På kræftområdet understøttes modellen af en behovsvurdering for kræftfrakte, som er et redskab, der går på tværs af region, kommune og praktiserende læge.

I over 10 år har Esbjerg Kommune tilbudt kræftrehabilitering i form af samtaler, træning samt undervisning til borgere, der har haft kræft. Dette er blevet suppleret med en intervention i form af undervisning og individuel støtte til borgere med senfølger efter kræft i 2016. Derudover har der siden 2020 også været et "Ungekræftforløb" for de 18-42-årige.

Forløbsprogrammet for rehabilitering og palliation i relation til kræft samt eksisterende kræftpakkeforløb omfatter evidensbaseret viden på området. Senfølgeindsatsen i Esbjerg Kommune blev initieret på baggrund af utallige samtaler med borgere, der gik forgæves, når de søgte hjælp til deres gener efter et kræftforløb. Samtidig bemærkede de sundhedsprofessionelle visse ligheder blandt disse borgere på tværs af kræftdiagnoser og behandlinger. Det var borgere, som havde svært ved at klare hverdagslivet på grund af nedsat energi, kognitive vanskeligheder og en generel begrænsning i tilbagevenden til arbejde.

Det primære formål med indsatsen er at hjælpe borgeren til øget livskvalitet og tryghed. Gennem en tværprofessionel indsats arbejdes der målrettet med at øge den enkelte borgers self-efficacy (et menneskes tro på egen evne til at organisere og udføre de handlinger, som er nødvendige for at mestre fremtidige adfærdsændringer).

Målet er, at borgeren bliver bedre til at håndtere en hverdag med for eksempel smerter, træthed, depression og ensomhed. I den sammenhæng er der også fokus på det relationelle, de pårørende, omgivelsernes støtte til at vende tilbage til arbejde og netværksdannelse med ligesindede.

Kompetencer

Sundhed & Omsorgsudvalget

Indstilling

Direktøren for Fritid, Sundhed & Omsorg indstiller, at

- Sundhed & Omsorgsudvalget orienteres om kommunens indsats på kræftområdet.

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 08-01-2024

Orientering givet.

Afbud Tina Skov Larsen

Punkt 3: Godkendelse af lovpligtige kvalitetsstandards for Fritid, Sundhed & Omsorg

23/26636

Resumé

Myndighed i Fritid, Sundhed & Omsorg har blandt andet til opgave at sikre en løbende ajourføring af de lovpligtige kvalitetsstandards, der gælder for området jf. Servicelovens § 139 med tilhørende bekendtgørelse.

Ajourføringen drejer sig om Servicelovens § 83, personlig pleje og praktisk hjælp, servicelovens § 83 a og rehabiliteringsforløb og træning efter servicelovens § 86. Materialet er i overensstemmelse hermed blevet vurderet og ajourført.

Sagsfremstilling

Det er lovpligtigt efter Lov om Social Service (SL), at Kommunalbestyrelsen/Byrådet udarbejder kvalitetsstandards for hjælp efter SL § 83, § 83 a og for kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning efter SL § 86.

Kvalitetsstandards skal sikre sammenhæng mellem det politisk fastsatte serviceniveau og de ydelser, der leveres til borgerne af de kommunale og private leverandører.

Kvalitetsstandards beskriver Esbjerg Kommunes serviceniveau, og visitationen sker efter en individuel konkret vurdering af borgerens behov.

Kvalitetsstandards er grundlaget for, at Fritid, Sundhed & Omsorgs Visitation kan træffe afgørelser, som afspejler de politiske beslutninger.

Der er overordnet ikke ændret på serviceniveauet, men de enkelte kvalitetsstandards er undergået nogle formuleringsmæssige og redaktionelle ændringer. Desuden er de tilpasset relevante principafgørelser fra Ankestyrelsen.

De foreslåede ændringer fremgår med rød skrift i de vedhæftede kvalitetsstandards og de redaktionelle ændringer er markeret som overstreget.

Derudover er alle kvalitetsstandards tilpasset de termer, der er gældende for Fælles Sprog III og kommunens EOJ-system, CURA.

Til slut kan det nævnes, at kataloget over kvalitetsstandards og indsatsområder løbende udvikles.

Lovgrundlag, planer mv.

Lov om Social Service

Økonomi

De foreslåede justeringer kan udmøntes inden for visioner og målsætninger samt Budget 2024, der er vedtaget for politikområdet.

Kompetencer

Sundhed & Omsorgsudvalget

Høring

Materialet vil blive sendt til høring hos Ældrerådet, Handicaprådet og Ældresagen. Efter høringsrunden vil sagen igen blive forelagt Sundhed & Omsorgsudvalget til endelig godkendelse.

Indstilling

Direktøren for Fritid, Sundhed & Omsorg indstiller, at

- Sagen sendes til høring i Ældrerådet, Handicaprådet og Ældresagen.

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 27-11-2023

Sagen sendes i høring.

Forvaltningen oplyser:

Sagen har været i høring hos Ældrerådet, Handicaprådet og Ældresagen. De har alle indgivet et høringssvar. Høringssvarene er vedlagt sagen som bilag 5, 6 og 7.

I bilag 8 har forvaltningen udarbejdet et notat, som kommenterer på høringssvarenes indhold og viser de indarbejdede ændringer til kvalitetsstandarden.

Ny indstilling:

Direktøren for Fritid, Sundhed & Omsorg indstiller, at

- De lovpligtige kvalitetsstandarde for Fritid, Sundhed & Omsorg godkendes.

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 08-01-2024

Godkendt.

Bilag

Madservice 2023

Træning § 86

Praktisk hjælp 2023

Personlige opgaver

Høringssvar - Ældrerådet

Høringssvar - Handicaprådet

Høringssvar - Ældresagens Koordinationsudvalg

Forvaltningens kommentarer til indkomne høringssvar, herunder indarbejdede ændringer til kvalitetsstandarden

Afbud Tina Skov Larsen, Karen Sandrini

Punkt 4: Besøg fra Omme Centret

23/9543

Resumé

Sundhed & Omsorgsudvalget har inviteret leder af Omme Centret, Linette Christensen, og chef for Voksenstøtteområdet, Pia Mejborn, Billund Kommune til at give et oplæg om plejehjemmet Omme Centret i Sønder Omme.

Anledningen til besøget er Omme Centrets store succes med at fastholde og rekruttere SOSU-personale. Omme Centret har noget så sjældent som en venteliste i forhold til at blive medarbejder.

Sundhed & Omsorgsudvalget er nysgerrige på at høre, hvad succesen skyldes, da plejesektoren - de fleste andre steder i landet - har svært ved at rekruttere tilstrækkeligt personale.

Besøget vil have en varighed á 45 min.

Kompetencer

Sundhed & Omsorgsudvalget

Indstilling

Direktøren for Fritid, Sundhed & Omsorg indstiller, at

- Sagen drøftes.

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 08-05-2023

Sagen drøftet.

Udvalget ønsker at forvaltningen udarbejder et oplæg i forhold til hvad der kan anvendes i en forsøgsordning på et plejehjem.

Forvaltningen oplyser:

Forvaltningen besøgte den 11. august 2023 Omme Centret. Forvaltningen havde en positiv dialog med centrets leder Linette Christensen i forhold til, om der var tiltag på Omme Centret, som Plejehjem i Esbjerg Kommune med fordel kunne lade sig inspirere og lære af.

På Sundhed & Omsorgsudvalgsmødet den 21. august redegjorde forvaltningen for, hvilke tre tiltag, der i første omgang kunne arbejdes videre med på Plejehjemmet Tjæreborg, som er udvalgt som pilotprojekt. De tre tiltag er følgende:

1. Fokus på seniorordninger
2. ”Legende” indslag på personalemøder med fokus på læring
3. Jobrotation mellem plejehjem/afdelinger på plejehjem

Udvalget gives med denne sag en status på ovennævnte tre tiltag på Plejehjemmet Tjæreborg. Ligeledes giver forvaltningen deres kommentarer til øvrige emner, som blev drøftet på forvaltningens besøg på Omme Centret.

Chef for Plejehjem, Jane Klemmentsen, plejhjemsleder af Plejehjemmet Tjæreborg, Kristina Mathiasen og fællestillidsrepræsentant for Plejehjem, Gitte Christiansen deltager under punktet.

Ny indstilling:

Direktøren for Fritid, Sundhed & Omsorg indstiller, at

- Sundhed & Omsorgsudvalget orienteres om status på pilotprojektet på Plejehjemmet Tjæreborg.

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 08-01-2024

Orientering givet.

Bilag

JV artikel om Omme Centret

Afbud Tina Skov Larsen, Karen Sandrini

Punkt 5: Ansøgning til programfasen af Fælles om ungelivet

23/29118

Resumé

Sundhedsstyrelsen og Trygfonden inviterer nye kommuner med i programfasen af ”Fælles om ungelivet”, der løber fra den 1. juli 2024 til og med den 31. december 2027.

Visionen for ”Fælles om ungelivet” er, at danske unge skal have et godt ungeliv, hvor rusmidler ikke spiller en markant rolle.

I pilotfasen 2020-2024 udvikler Sundhedsstyrelsen og Trygfonden i samarbejde med fem pilotkommuner et koncept for ”Fælles om ungelivet”, som kan udbredes i nye kommuner i programfasen.

Med denne sag ønskes det godkendt, at Esbjerg Kommune udarbejder en ansøgning om at blive programkommune og dermed forhåbentlig indgå i programfasen for ”Fælles om ungelivet”.

Sagsfremstilling

Målsætningen for ”Fælles om ungelivet” er, at flere unge lever et frit ungeliv, hvor både forældre og lokalsamfund aktivt bidrager til at skabe rammer omkring de unge, som opmuntrer til et reduceret alkoholforbrug og beskytter mod brug af tobak, nikotinprodukter og stoffer. Det er de voksne omkring de unge, der skal tage ansvar for at skabe rammerne for positive fællesskaber for de unge uden rusmidler – ikke de unge selv.

Grundpillerne i ”Fælles om ungelivet” er:

- Datadreven indsats – Indsamling og formidling af lokale data om børn og unge i alderen 13-18 år i kommunen.
- Beskyttende faktorer – Afsæt i viden og indsatser med fokus på at fremme forældre, fritidsliv og fællesskaber som beskyttende faktorer for unges brug af rusmidler.
- Lokal involvering og handling blandt forældre og voksne – Mobilisering af forældre og lokalsamfund med henblik på at tage ansvar og skabe rammer for sunde fællesskaber uden rusmidler for børn og unge.

”Fælles om ungelivet” bygger på eksisterende viden og forskning om beskyttende faktorer for unges brug af alkohol, tobak, nikotinprodukter og stoffer samt erfaringer fra praksis i de fem pilotkommuner: Gentofte, Odder, Silkeborg, Sorø og Aalborg Kommuner.

Der er hentet inspiration fra den ”Islandske forebyggelsesmodel”, som har været bemærkelsesværdig effektiv i arbejdet med at få unge i Island til at drikke mindre alkohol, ryge mindre og eksperimentere mindre med hash. Udviklingen er vendt, så islandske unge i dag ikke længere har et af Europas højeste alkoholforbrug, men i stedet har Europas laveste. Fokus i både den islandske forebyggelsesmodel og i ”Fælles om ungelivet” er at understøtte positive rammer og fællesskaber for unge - uden rusmidler.

Programkommuner

Esbjerg Kommune ønsker med denne sag at udarbejde en ansøgning til at blive programkommune.

På baggrund af en ansøgningsrunde vil Sundhedsstyrelsen og Trygfonden sammensætte en gruppe af 10 nye programkommuner. Programkommunerne vil få økonomisk tilskud og støtte til den lokale implementering og udbredelse af konceptet for "Fælles om ungelivet".

For at blive programkommune er der en række kriterier til kommunens deltagelse, der skal opfyldes. Kriterierne er følgende:

- Lokal udbredelse og videreudvikling af koncept
- Politisk ejerskab
- Tværgående ledelsesmæssigt ejerskab
- Programkoordinator
- Tværgående programgruppe
- Dataindsamling
- Deltagelse i mentorordning og netværksaktiviteter
- Deltagelse i evaluering
- Fremadrettet prioritering

I bilag 1 kan der på side 5 og 6 læses mere uddybende om ovenstående punkter. Det er dog værd at fremhæve kriterierne "Politisk ejerskab" og "Tværgående ledelsesmæssigt ejerskab". Under "Politisk ejerskab" er det et kriterium, at borgmester og relevante politiske udvalg skal godkende kommunens deltagelse i "Fælles om ungelivet".

Under "Tværgående ledelsesmæssigt ejerskab" er det et kriterium, at programmet skal forankres i en tværgående styregruppe på chefniveau på tværs af de forvaltninger, der arbejder med børn og unge, sundhed og forebyggelse, skole og kultur og fritid.

Netop derfor behandles sagen i de nævnte fagudvalg med en efterfølgende endelig godkendelse af Byrådet.

I Esbjerg Kommune forankres opgaven i Fritid, Sundhed & Omsorg.

Da ansøgningsfristen er den 1. februar 2024, og den politiske sagsbehandling allerede starter på Sundhed & Omsorgsudvalgs mødet den 8. januar, er ansøgningen endnu ikke færdiggjort, og den fremgår derfor ikke af sagen.

Vision 2025

Under velfærdssporet "Energi til mere" passer dette projekt ind under sporene:

- "Energi i hverdagslivet", hvor vi vil være den kommune, hvor hverdagen fungerer bedst - i dette tilfælde for kommunens unge.
- "Livskvalitet og sundhed", hvor vi prioriterer livsglæde og trivsel og samarbejder bredt på sundhedsområdet med fokus på fysisk og mental sundhed. Vores kommune skal have de bedste tilbud for alle aldersgrupper – herunder for kommunens unge. Vi vil arbejde med indsatser lige fra bevægelse til sunde og beskyttende rammer til kommunens unge.
- "Fællesskab og mangfoldighed", hvor vi vil være en international og rummelig kommune med stærke fællesskaber, foreninger og netværk.

Økonomi

Som programkommune vil man få et økonomisk tilskud til at udbrede programmet lokalt samt få stillet rådgivning og sparring til rådighed, dels fra programsekretariatet i Sundhedsstyrelsen, og dels fra de nuværende pilotkommuner, som bliver mentorkommuner for programkommunerne.

I bilag 1 på side 7 fremgår projektets tilskud og finansieringsordninger til programkommunerne. Her kan det nævnes, at programkommuner vil få et tilskud til lønmidler til en programkoordinator på fuld tid med stigende egenfinansiering over årene.

Kompetencer

Sundhed & Omsorgsudvalget > Kultur & Fritidsudvalget > Social & Arbejdsmarkedsudvalget > Børn & Skoleudvalget > Økonomiudvalget > Byrådet

Vurdering herunder alternativer

Hvis Esbjerg Kommune ikke bliver udvalgt til programkommune, så kan kommunen tilgå flere services. Der er blandt andet følgende mulighed:

- Alle kommuner, som ønsker at blive en del af ”Fælles om ungelivet”, og som ikke er programkommuner, kan tilgå det digitaliserede koncept for ”Fælles om ungelivet” inkl. inspirationscases, handleanvisninger og diverse redskaber til brug i den lokale udbredelse af programmet fra foråret 2024.

Indstilling

Direktøren for Fritid, Sundhed & Omsorg indstiller til de nævnte fagudvalg, at det indstilles til Byrådet, at

- Esbjerg Kommune ansøger om at blive programkommune i projekt ”Fælles om ungelivet”.

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 08-01-2024

Godkendt.

Afbud: Tina Skov Larsen (V)

Afbud: Karen Sandrini (A)

Bilag

Invitation til nye kommuner til programfasen af Fælles om ungelivet

Afbud Tina Skov Larsen, Karen Sandrini

Punkt 6: Afrapportering på projekt DISAM - Det Inkluderende Samfund

22/18445

Resumé

Sundhed & Omsorgsudvalget godkendte og igangsatte ”Projekt DISAM – Det Inkluderende Samfund” på udvalgsrådet den 8. august 2022.

Projektet udspringer fra Socialstyrelsens satspulje til projekt ”Det demensparate samfund – design af målgruppeorienteret vidensspredning” - senere omdøbt til ”Det inkluderende samfund”.

Projektet har været afviklet i 2022 og 2023 i et samarbejde med Varde og Fanø Kommuner, Syddansk Universitet (SDU) samt Sydvestjysk Sygehus.

Denne sag omhandler en afrapportering af projektet bestående af en evaluering udarbejdet af SDU og en afrapporteringsrapport fra Rambøll. På baggrund af de to dokumenter, som også er vedlagt sagen, kan det konkluderes, at samtlige projektmål og succeskriterier er opnået.

Teamleder for Center for Demens, Pernille Normand Vestergaard, deltager under punktet.

Sagsfremstilling

Esbjerg Kommune modtog midler fra Socialstyrelsen til det toårige projekt ”Det demensparate samfund – design af målgruppeorienteret vidensspredning” - senere omdøbt til ”Det inkluderende samfund”.

Projektet har været afviklet i 2022 og 2023, i et samarbejde med Varde og Fanø Kommuner, Syddansk Universitet (SDU) samt Sydvestjysk Sygehus.

Formålet med dette projekt har været at koble eksisterende viden om demens og skjulte funktionsnedsættelser i hjernen med ny indsamlet viden om borgerens perspektiver og herudfra afprøve modeller for, hvordan samfundet kan blive mere inkluderende og trykt at færdes i.

Projektets mål og succeskriterier har været:

- Mål 1: Indhente viden om, hvad der skal til for at imødekomme borgerens perspektiv på, hvordan samfundets kendte og ukendte byrum bliver mere inkluderende at færdes i for mennesker med demens og/eller skjulte funktionsnedsættelser i hjernen samt deres pårørende.
- Mål 2: Undersøge og afprøve, hvilke konkrete justeringer og tiltag der skal til for, at samfundet kan blive mere parat til at møde hjemmeboende mennesker med demens og/eller skjulte funktionsnedsættelser i hjernen med ligeværdighed, rummelighed og nærvær, så mødet opleves inkluderende.
- Mål 3: At den opnåede viden bliver udbredt lokalt, regionalt og nationalt.
- Mål 4: At der bliver skabt et fundament for fremadrettet fastholdelse og forankring af den opnåede viden.

Målgruppen for projektet er dels hjemmeboende borgere med demens og/eller skjulte funktionsnedsættelser i hjernen i let til moderat grad samt deres pårørende, dels udvalgte områder, og dels samfundsaktører i Esbjerg, Varde og Fanø Kommuner.

Der har i projektperiodens opstart været afholdt tre borgermøder (Esbjerg, Ribe og Varde), workshops, interviews og en spørgeundersøgelse.

De områder, der blev peget på som væsentlige at arbejde med i projektet, fordelte sig især på nedenstående fem hovedområder:

- Lokale dagligvarebutikker
- Transport og trafik
- Netværk
- Borgerservice/frontpersonale ved offentlig service
- Viden og udbredelse af symboler ("Solsikkesnor" og demenssymbolet)

Her var det især "Lokale dagligvarebutikker" og "Viden og udbredelse af symboler", der var fremtrædende i borgernes tilkendegivelser. Her er især peget på unge fritidsjobbere.

Der er herudfra valgt primærindsatsen "Vær tryk, når du handler dagligvarer", hvor der har været særligt fokus på ungesegmentet.

Der er i samarbejde med ungarbejdere, fastansatte og uddelere fra dagligvarebutikker i Esbjerg, Ribe, Fanø og Varde udarbejdet forskellige materialer, som kan understøtte processen med at klæde medarbejderne på til mødet med mennesker med demens eller andre skjulte funktionsnedsættelser i hjernen.

Afreportering

SDU har med udgangspunkt i ovenstående målsætninger og succeskriterier for projektet udarbejdet en afsluttende evaluering. Evalueringens resultater viser, at:

- Samtlige af projektets succeskriterier er opfyldt
- Materialet og interventionen er formet, så det er et bæredygtigt projekt

Ud fra interviews fastslår rapporten, at borgerne oplever en konkret forskel hos de deltagende butikker, hvor rådene er blevet implementeret. Herudover er der tilfredshed blandt borgerne med det samskabte informationsmateriale og tilfredshed med, at indsatser og råd understøtter borgernes ønske om og behov for autonomi i deres daglige indkøb.

I forhold til de ansatte i dagligvarebutikkerne fastslår evalueringen, at de ansatte via informationsmateriale har opnået viden og redskaber til at møde mennesker med demens og andre skjulte funktionsnedsættelser.

Informationsmaterialet er let tilgængeligt via digitale platforme og derfor nemt at implementere, og materialet har en god appel til de unge butiksmedarbejdere.

SDU's evaluering af projektet samt Rambølls afrapporteringsrapport er vedlagt sagen som bilag.

Vision 2025

Projektet lever op til særligt de tre velfærdsspor

- ”Energi i hverdagslivet”, herunder at alle borgere har energi og indflydelse hele livet
- ”Livskvalitet og sundhed”, herunder fælles ansvar for sundhed
- ”Fællesskab og mangfoldighed”, herunder fællesskaber i stedet for ensomhed og plads til alle.

Kompetencer

Sundhed & Omsorgsudvalget

Indstilling

Direktøren for Fritid, Sundhed & Omsorg indstiller, at

- Sundhed & Omsorgsudvalget orienteres om afrapportering af ”Projekt DISAM – Det Inkluderende Samfund”.

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 08-01-2024

Orientering givet.

Bilag

Rapport - Kvalitativ devaluering - Det Inkluderende Samfund.pdf

Afrapportering DISAM 15.12.2023.docx

Afbud Tina Skov Larsen, Karen Sandrini

Punkt 7: Information, forespørgsel og orientering

23/28968

•

- Forretningsorden for Sundhed & Omsorgsudvalget

- Årshjul 2024 for Sundhed & Omsorgsudvalget

Beslutning Sundhed & Omsorgsudvalget den 08-01-2024

Orientering givet.

Bilag

Forretningsorden for Sundhed & Omsorgsudvalget 2022-2025

Årshjul Sundhed Omsorgsudvalget 2024

Afbud Tina Skov Larsen, Karen Sandrini

Punkt 8: Lukket: Information, forespørgsel og orientering

23/28969

Afbud Tina Skov Larsen, Karen Sandrini

Punkt 9: Underskriftsside til godkendelse

Afbud Tina Skov Larsen